

GAA-158

Seat No. _____

B. A. (Sem. IV) Examination

March / April - 2017

Sanskrit : Paper-CE-404

काव्यप्रकाशः उल्लास २-१०

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

- १ नीयेनाभांथी गमे ते ऋषा असंदर्भ समजावो : १४
- (१) साक्षात्संकेतितं यो अर्थमभिधते स वाचकः ।
- (२) गोः शुक्लश्चलो डित्थः इत्यादौ चतुष्टयी शब्दानां प्रवृत्तिः ।
- (३) तात्पर्यार्थो अपि केषुचित् ।
- (४) मुख्यार्थं बाधे तद्योगे रुढितः अर्थप्रयोजनात् ।
- (५) पीनो देवदत्तो दिवा न भुंक्ते इत्यत्र च रात्रिभोजनं लक्ष्यते ।
- (६) उक्तं हि वाक्यपदीये न हि गौः स्वरूपेण गौर्नाप्यगौः गोत्वाभि सम्बन्धात् तु गौरिति ।

- २ आचार्य भम्मटने वाग्देवता अवतार कहेवाभां आव्या छे. १४
- आ विधाननी यर्था करो.

अथवा

- २ संकेतविषयक कोठपण बे मतोनी यर्था करो. १४

- ૩ વ્યંજના એક સ્વતંત્ર શક્તિ છે. - આ વિધાન સમજાવો. ૧૪
- અથવા
- ૩ લક્ષણા તેન ષડ્વિધાઃ । - આ વિધાનની વિગતે ચર્ચા કરો. ૧૪
- ૪ નીચેનામાંથી ગમે તે બે વિશે ટૂંકનોંધ લખો : ૧૪
- (૧) અભિહિતા-વચવાદ
- (૨) લક્ષણામૂલાવ્યંજના
- (૩) વિશેષોક્તિ - અલંકાર
- (૪) શબ્દશક્તિના ત્રણ પ્રકારો
- ૫ નીચેનામાંથી ગમે તે સાત પ્રશ્નોના જવાબ એક-બે વાક્યમાં લખો : ૧૪
- (૧) કાવ્યપ્રકાશના બીજા ઉલ્લાસમાં મમ્મટ શેની ચર્ચા કરે છે ?
- (૨) આચાર્ય મમ્મટના પિતા અને ભાઈઓના નામ લખો.
- (૩) અકાંક્ષા એટલે શું ?
- (૪) અન્વિતાભિધાનવાદ એટલે શું ?
- (૫) દષ્ટાંત અલંકારની વ્યાખ્યા આપો.
- (૬) વિભાવના અલંકારને ઓળખાવો.
- (૭) સ્વાભાવોક્તિનું લક્ષણ કયું ? ઉદાહરણ સહિત સમજાવો.
- (૮) મમ્મટે આપેલ વાયક શબ્દનું લક્ષણ આપો.
- (૯) કાવ્યપ્રકાશની બીજા ઉલ્લાસની દરેક કારિકાની વૃત્તિ (= સમજૂતી) કોણે લખી છે ? (અથવા વૃત્તિકાર અને કારિકાકાર એકજ છે ?)
- (૧૦) લક્ષણા પ્રવર્તનની ત્રણ શરતો કઈ-કઈ છે ?
- (૧૧) સંકેતનો અર્થ શું થાય ?
- (૧૨) શુદ્ધા લક્ષણા કોને કહેવાય ?